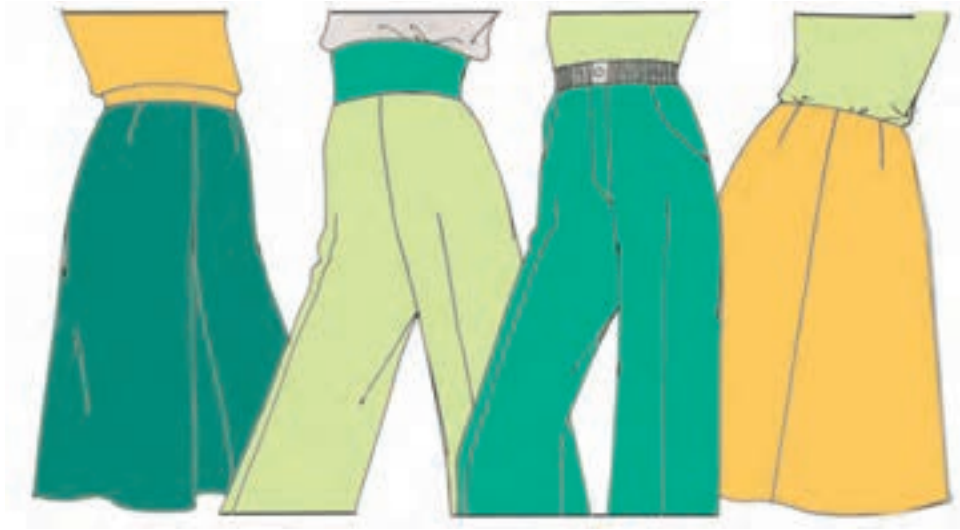

بدف کلی، دوخت انواع کمر لباس

انواع لایی

لایی در انواع مختلف به بازار ارائه می‌شود. در انتخاب لایی باید دقت کنیم تا ضخامت و جنس آن با پارچه هماهنگ باشد. هر کدام از آن‌ها نیز مخصوص یک نوع پارچه یا دوخت خاص است. لایی‌های مورد استفاده عبارتند از:

تصویر ۴-۱

الف لایی چسب

◀ ساده‌ترین نوع لایی است که خیلی ساده و سریع روی پارچه قرار می‌گیرد و اتو می‌شود. از این رو، زمان انجام کار را به حداقل می‌رساند. ضخامت لایی بر اساس جنس پارچه انتخاب می‌شود (تصویر ۴-۱).

زانفیکس

تصویر ۴-۲ «روش چسباندن زانفیکس»

ب لایی پارچه‌ای ارگانزا

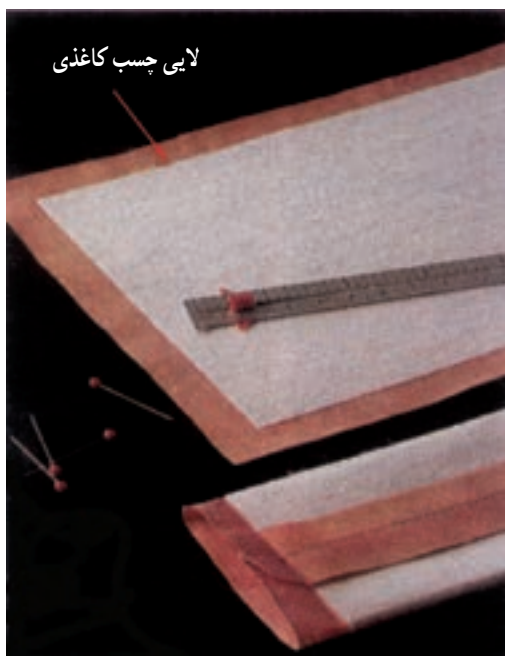

◀ این لایی همان پارچه ارگانزا است که در لباس‌ها ظریف استفاده می‌شود.

* انواع لایی چسب عبارت‌اند از:

◀ زانفیکس: این نوع لایی از هر دو رو به پارچه می‌چسبد و مخصوص لبه‌های دامن، آستین و ... است (تصویر ۴-۲).

* لایه چسب پارچه‌ای: از جنس پارچه بوده و مخصوص پارچه‌های نسبتاً لطیف است. توجه کنید که لایه را قبل از برش در آب بگذارید؛ زیرا معمولاً مختصری آب می‌رود.

تصویر ۳-۴

▲ لایه چسب کاغذی: این نوع لایه‌ها برخلاف لایه چسب پارچه‌ای آب نمی‌رود. این لایه برای پارچه‌هایی با ضخامت متوسط استفاده می‌شود (تصویر ۳-۴).

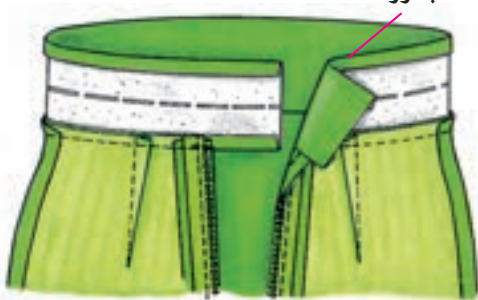
وصل نوار کمر به کمر دامن

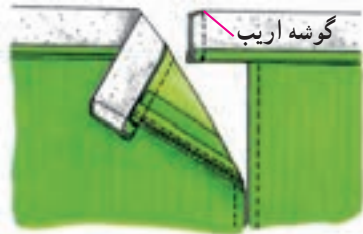
* روش اول

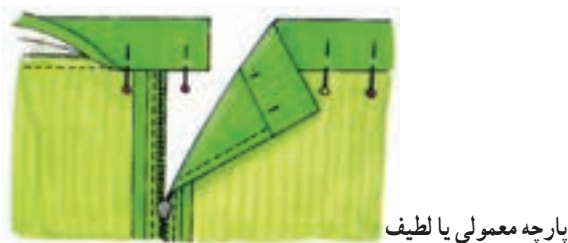
تصویر ۴-۴

تصویر ۴-۵

تصویر ۴-۶

تصویر ۴-۷

تصویر ۴-۸

◀ روی لایی، خط «تا» و درزها را کوک راهنما بزنید. سمت روی نوار کمر را به سمت روی لباس بگذارید و وسط نوار کمر را روی خط مرکزی جلو یا پشت لباس قرار دهید (دامن در جلو، شلوار در پشت). طول اضافی کمر را از سمت زیر زیپ سنجاق کنید. برای اتصال لباس به نوار کمر آن را از طرف لباس کوک بزنید و بدوزید تا بتوانید خرد لباس را دقیقاً میزان نمایید (تصویر ۴-۴).

◀ جادرز نوار را «تا» کرده و اتو کنید (در صورت نیاز کوک بزنید) (تصویر ۴-۵).

◀ نوار کمر را از عرض «تا» کنید؛ به طوری که روی پارچه داخل «تا» قرار گیرد. دو طول نوار کمر را بدوزید. اضافی جادرز دوخته شده را ببرید و گوشه‌های آن را به صورت اریب بچینید. اضافی لایی را از جادرز خارج کنید (تصویر ۴-۶).

◀ کمر را به طرف رو برگردانید و لبه‌های آن را سنجاق نمایید. اگر جنس پارچه معمولی یا لطیف بود می‌توانید لبه‌ی آزاد نوار را به بخیه‌ی ماشین دوخت کمر، پس‌دوزی نمایید (تصویر ۴-۷).

◀ در صورتی که پارچه‌ی ضخیم باشد لبه‌ی آزاد نوار کمر احتیاجی به «تو گذاشتن» ندارد. فقط لبه‌ی آزاد را پاکدوزی کرده و ماشین دوخت توجه نمایید قسمت اضافی کمر، مطابق شکل تا لبه‌ی زیپ «تا» شود (تصویر ۴-۸).

دوخت کمر لباس

روش آماده کردن نوار کمر

دور کمر ۶cm.

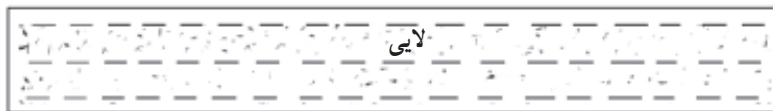
تصویر ۴-۹

◀ هنگام دوخت لباس، نوار کمر باید دقیقاً به اندازه‌ی «دور کمر به اضافه‌ی ۴ تا ۶ سانتی‌متر» و عرض آن «دو برابر عرض» تمام شده باشد (نوار کمر را به اضافه‌ی جادرزها در نظر بگیرید) (تصویر ۴-۹).

تصویر ۴-۱۰

◀ نوار کمر را روی راسته پارچه ببرید تا کش نیاید (تصویر ۴-۱۰).

تصویر ۴-۱۱

◀ داخل نوار کمر را قطعاً باید لایی بگذارید تا کش نیاید و تغییر فرم ندهد. اگر پارچه لطیف باشد می‌توان لایی را به اندازه‌ی عرض کمر برید و جادرز پارچه و لایی را با هم می‌دوزیم (تصویر ۴-۱۱).

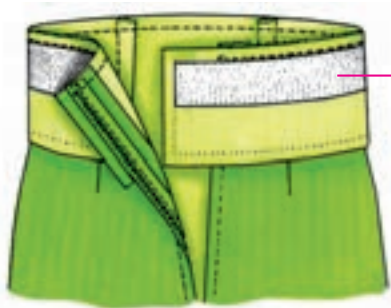
تصویر ۴-۱۲

◀ اگر پارچه ضخیم بود، عرض لایی را مطابق شکل به اندازه‌ی «نصف عرض کمر» بچینید (تصویر ۴-۱۲).

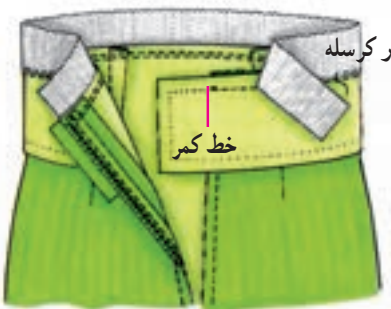
تصویر ۴-۱۳

◀ معمولاً کمر لباس «۱ سانتی‌متر» بیش‌تر از نوار کمر است. این به آن دلیل است که دامن باید به نوار کمر خُرد برود تا فرم انحنا‌ی کمر به دست آید. باید قبل از دوخت کمر، دور کمر لباس را دو ردیف به‌طور ساده دوخته و سپس آن را به اندازه‌ی «۱ سانتی‌متر» خرد داد (تصویر ۴-۱۳).

لایه چسب

تصویر ۴-۱۴

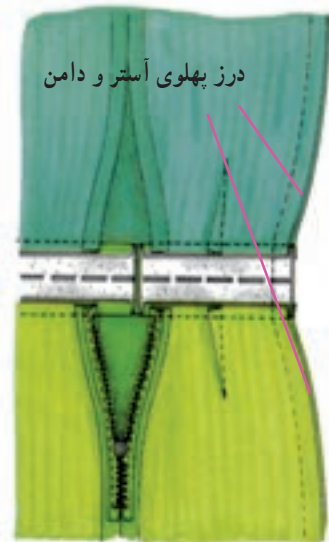
نوار کرسله

خط کمر

تصویر ۴-۱۵

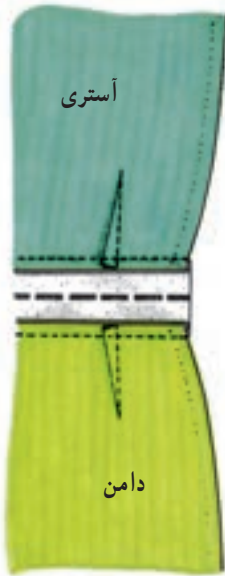
تصویر ۴-۱۶

درز پهلو آستری و دامن

تصویر ۴-۱۸

◀ درزهای پهلوها را یکسره از لبه‌ی دامن به سمت آستری بدوزید لبه‌های نوار کمر را بدوزید. آستری را به طرف پشت دامن بخوابانید. درز مرکز پشت (قسمت زیپ) را به بخیه‌های دوخته شده زیپ پس‌دوزی کنید. نوار کمر را از روی دامن بدوزید (تصویر ۴-۱۸).

آستری

دامن

تصویر ۴-۱۷

◀ آستری و نوار کمر دامن را برش بزنید. سپس کمر را لایه کامل بچسبانید. پنس‌های کمر آستری و دامن را بدوزید و اتو کنید. کمر را وسط دامن و آستری به گونه‌ای قرار دهید که یک درز نوار کمر به آستری و درز دیگر به دامن دوخته شود (تصویر ۴-۱۷).

دوخت کمر (لایه یک طرفه)

روش دوم وصل کردن نوار کمر با لایه کرسله

◀ اگر پارچه‌ی مورد نظر پشمی و یا دارای ضخامت خیلی زیاد باشد می‌توان لایه را یک لا برید و روی نوار کمر در قسمتی که لایه شده است به طرف روی لباس چسباند (تصویر ۴-۱۴). مراحل بعدی عیناً مانند روش قبلی دوخت کمر است.

◀ اگر به جای لایه چسب از نوارهای کرسله یا لایه محکم نخی استفاده می‌کنید (این گونه لایه‌ها چسبانده نمی‌شود) پس از وصل نوار کمر به روی لباس، لایه را به گونه‌ای قرار دهید که مماس با خط بخیه‌ی ماشین دوخت کمر و مطابق شکل باشد. سپس «۲-۳ میلی‌متر» بالاتر از درز دوخته شده را مجدداً بدوزید (تصویر ۴-۱۵).

◀ پس از آماده نمودن نوار کمر آن را از عرض «تا» کنید. مراحل بعدی را عیناً مطابق روش قبلی انجام دهید (تصویر ۴-۱۶).

یک طرف روش برای وصل نوار کمر توأم با آستری

دامن یا شلوار با برش عرضی بدون نوار کمر

تصویر ۴-۱۹

◀ در این مدل از نوار کمری استفاده نمی‌شود. (تکه برش، سجاف دامن است) روی تکه‌ی روی برش عرضی، لایی قرار دهید. آن‌گاه درزهای پهلو را بدوزید. اضافه‌ی لایی را بچینید، درز را باز کنید و اتو کنید. سپس تکه‌ی پایین لباس را به برش بالایی سنجاق بزنید. درزهای پهلو را هر دو تکه را باز کنید و دور تا دور درز آن‌ها را به یک‌دیگر بدوزید (تصویر ۴-۱۹).

تصویر ۴-۲۰

◀ اگر پارچه لطیف باشد تکه‌ی زیری برش (سجاف) را مانند تکه‌ی رویی برش لایی قرار دهید. درزهای پهلو را سجاف را چرخ کنید. اضافه‌ی درز لبه‌ی سجاف را «تا» نموده، دور تا دور سجاف و تکه‌ی رویی برش را به یک‌دیگر بدوزید. قسمت بالایی کمر و گوشه‌های آن را به صورت اریب چیده اضافه لایی را در قسمت اضافی درزها بچینید (تصویر ۴-۲۰).

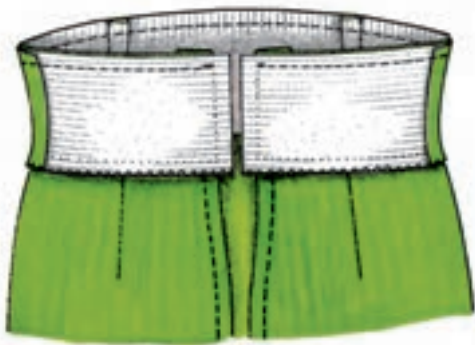
تصویر ۴-۲۱

◀ لبه‌ی درز پایین سجاف را به بخیه‌ی ماشین دوخت پس‌دوزی کرده یا روی درز را بدوزید (تصویر ۴-۲۱).

کمر سجاف دار (بالا تر از خط کمر لباس)

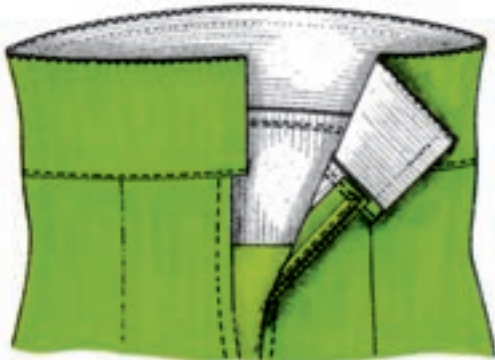

* در این مدل خط کمر چند سانتی متر بالاتر از خط کمر اصلی لباس (تا قسمت بالاتنه) بالا می آید؛ به همین علت، نوار کمری استفاده نمی کنند. (الگوی آن در قسمت الگوسازی توضیح داده شده است.) پنس ها و زیپ را مطابق روش دوخت پنس ها و زیپ انجام دهید.

تصویر ۴-۲۲

◀ پنس های تکه ی سجاف را روی الگو ببندید و در همان حالت بسته از روی سجاف رولت کنید. روی سجاف و لباس را لایی قرار دهید و از قسمت بالا این دو تکه را به یکدیگر بدوزید. لبه ی پایین سجاف و لایی را با هم پاکدوزی کنید (تصویر ۴-۲۲).

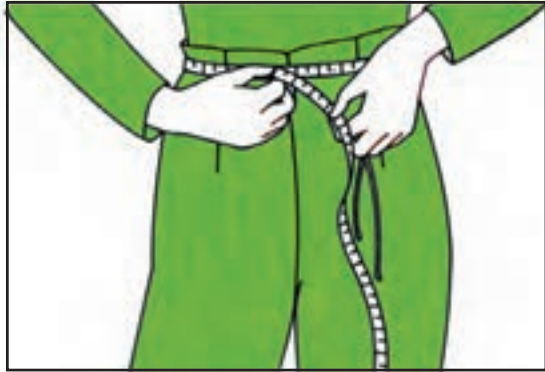
تصویر ۴-۲۳

◀ درز کمر و سجاف را به طرف سجاف بغلتانید و روی درز سجاف را بدوزید (تصویر ۴-۲۳).

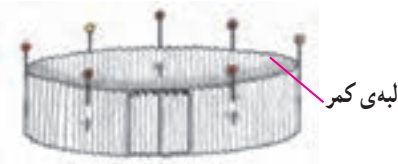
تصویر ۴-۲۴

◀ سجاف را به طرف داخل لباس برگردانید. گوشه های سجاف را که روی زیپ قرار می گیرد به شکل اریب «تا» کنید و سجاف را به بخیه های زیپ پس دوزی نمایید. درز پایین سجاف را در نقاط پنس ها و پهلوها بست بزنید (تصویر ۴-۲۴).

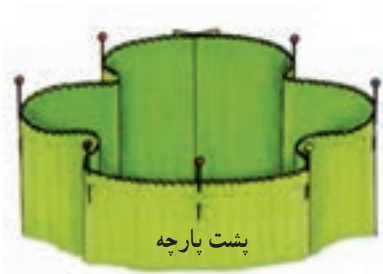
تصویر ۴-۲۵

▲ اگر کشش مناسب باشد می‌توان کش را با این اندازه به دست آورد: «دور کمر منهای ۷-۵ سانتی‌متر به اضافی جادرز دوخت». به جای این روش می‌توان کش را دور کمر شخص بگیرید و به اندازه‌ی مورد نظر بکشید و اندازه‌ی کش را به دست آورید (تصویر ۴-۲۵).

تصویر ۴-۲۶

◀ درز طولی کش را به یک‌دیگر وصل کنید. کش را به «۸ قسمت مساوی» تقسیم نمایید و سنجاق بزنید (تصویر ۴-۲۶).

تصویر ۴-۲۷

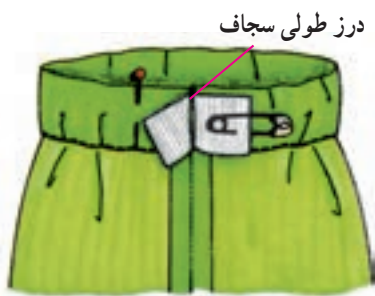
◀ درز پهلوی لباس را بدوزید و اتو بزنید. قسمت کمر را پاکدوزی نمایید. کمر را به «۸ قسمت مساوی» تقسیم کنید و سنجاق بزنید (تصویر ۴-۲۷).

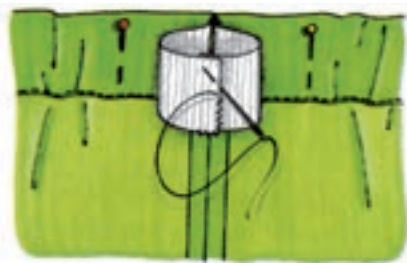
تصویر ۴-۲۸

◀ کمر لباس و لبه‌ی کش را که در «۸ قسمت» تقسیم شده، در محل سنجاق‌ها به یک‌دیگر با سنجاق وصل کنید. (کمر لباس بزرگ‌تر از نوار کش است.) ماشین دوخت را روی درجه‌ی زیگزاگ بگذارید، کش را روی لبه‌ی پارچه قرار دهید و آن را بکشید. سپس کمر لباس و کش را بدوزید (تصویر ۴-۲۸).

دوخت کمر به صورت لیفه (بمراه با کش)

تصویر ۴-۲۹

تصویر ۴-۳۰

◀ درز طولی لباس را تا خط لبه‌ی لباس بدوزید درز را باز نموده و اتو نمایید. سجاف کمر را «تا» کنید، لبه‌ی اضافی درز سجاف را «تا» نموده بدوزید (درز طولی سجاف ندوخته باقی می‌ماند) کش را به روش قبلی اندازه‌گیری کرده به وسیله سنجاق قفلی از یک طرف رد کنید و از طرف دیگر خارج نمایید. (تصویر ۴-۲۹)

◀ پس از رد کردن کش در داخل سجاف - در حدود «۳ تا ۴ سانتی‌متر» مانده به درز سجاف - از سمت روی سجاف، آن را سنجاق بزنید تا دهانه‌های کش به طرف داخل رها نشود. درزهای کش را روی هم بگذارید. با دست یا ماشین دوخت درزهای کش را به یک‌دیگر وصل کنید. سنجاق‌ها را درآورید و دهانه‌ی باز سجاف را پس‌دوزی نمایید (تصویر ۴-۳۰).

روش دیگر لیفه

تصویر ۴-۳۱

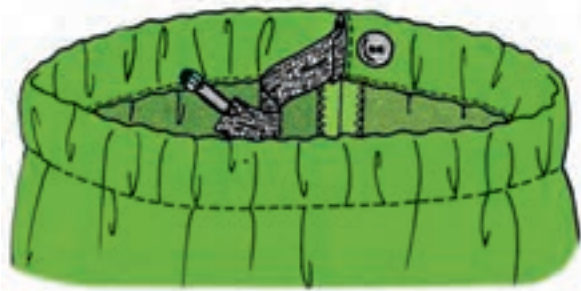
◀ این روش عیناً به روش قبلی است؛ با این تفاوت که سجاف را جداگانه برش می‌زنید و به کمر وصل می‌کنید. کمر لباس چند سانتی‌متر بزرگ‌تر از کمر سجاف است (۲-۳ سانتی‌متر). به همین علت، کمر لباس را بدوزید و کمی خُرد بدهید. سپس به سجاف وصل کنید (تصویر ۴-۳۱).

روش دیگر

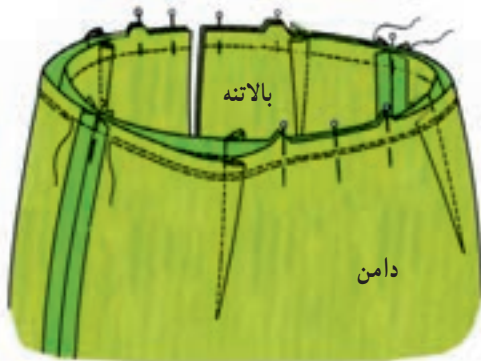
تصویر ۴-۳۲

◀ در این روش در یک تکه از کمر، کش به کار می‌رود (معمولاً مابین خط مرکزی پشت). تکه‌ی کش را به اندازه‌ی مورد نیاز برش بزنید. نوار کمر را مطابق روش قبلی آماده نمایید، سپس یک طرف کش را زیر درز سجاف بگذارید و بدوزید. طرف دیگر را سنجاق قفلی بزنید تا ثابت بماند. سپس درز طرف دیگر کش را بدوزید. (دقت کنید در موقع دوختن نباید کش در درز پایین کمر دوخته شود. کش باید در عرض کمر انعطاف داشته و فقط نوار پارچه‌ای به کمر وصل باشد.) (تصویر ۴-۳۲).

تصویر ۴-۳۳

می‌توانید به جای کش* از نوار کُرسله محکم استفاده کنید. یک طرف کُرسله را باید به درز طولی کمر بدوزید و به طرف دیگر آن جادکمه بزنید و با یک دکمه که مطابق شکل دوخته می‌شود کمر را تنگ یا گشاد کنید (به جای کُرسله می‌توانید از کش استفاده کنید). (تصویر ۴-۳۳).

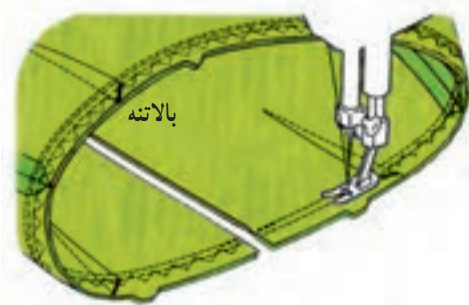

تصویر ۴-۳۴

دوخت کمر بالاتنه به دامن جدا

درزها و پنس‌های بالاتنه و دامن را جداگانه چرخ و پاکدوزی کرده و اتو کنید. درزهای کمر بالاتنه را یک ردیف و دامن را دو ردیف چرخ کنید (تا کمر هنگام دوختن کش بیاید). بالاتنه را به طرف دامن «رو به روی هم» قرار دهید و محل درزها را به یک‌دیگر سنجاق بزنید (دقت کنید سنجاق‌ها مطابق شکل به لباس وصل شود). (تصویر ۴-۳۴).

تصویر ۴-۳۵

تصویر ۴-۳۶

سپس اطراف کمر را پاکدوزی کرده درز کمر را اتو کنید. آن‌گاه زیپ را به لباس وصل نمایید (تصویر ۴-۳۶).

دور تا دور کمر را کوک بزنید و از سمت بالاتنه بدوزید (تصویر ۴-۳۵).

دوخت کمر بالاتنه به دامن چین دار جدا

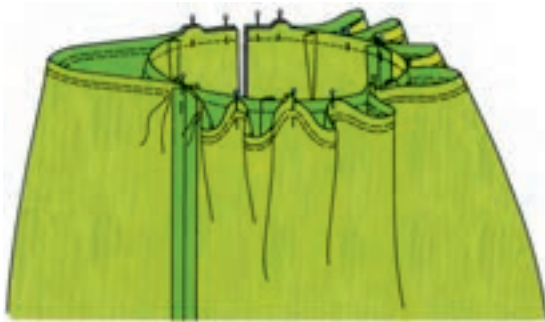

◀ تفاوت این مدل با مدل قبلی در چین دامن است. در صورتی که دامن چین دار باشد، ابتدا روی خط کمر دامن دو ردیف بدوزید (تصویر ۴-۳۷).

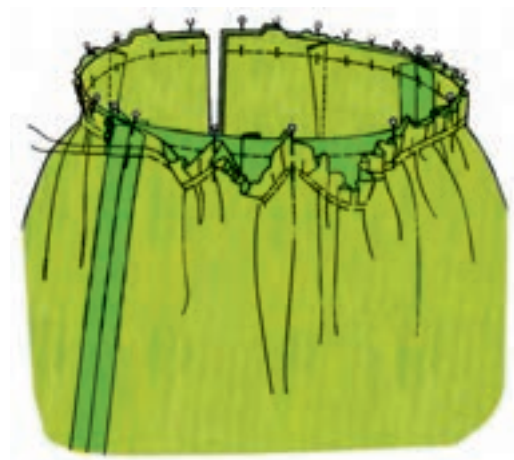

تصویر ۴-۳۷

◀ سپس کمر دامن را روی درزهای پهلو، مرکز پشت و جلو سنجاق بزنید، درز کمر دامن و بالاتنه را به چند قسمت مساوی تقسیم کرده و به یکدیگر (مطابق شکل روبه‌رو) وصل کنید (تصویر ۴-۳۸).

تصویر ۴-۳۸

تصویر ۴-۳۹

تصویر ۴-۴۰

▲ آن‌گاه از سمت چین، کمر دامن را بدوزید. (دقت کنید با دست یا به وسیله سوزن بلند لحاف‌دوزی یا پیچ‌گوشتی ظریف چین لباس را منظم کنید.) (تصویر ۴-۴۰).

▲ دو نخ کمر دامن را به آرامی بکشید تا اندازه‌ای که کمر دامن برابر کمر بالاتنه شود (تصویر ۴-۳۹).

دوخت کش به بالاتنه و دامن یکسره

تصویر ۴-۴۱

◀ کش را به اندازه‌ی کمر شخص موردنظر (روی کمر شخص اندازه‌گیری نمایید) و عرض تقریباً «۲ تا ۱ سانتی‌متر» برش بزنید (تصویر ۴-۴۱).

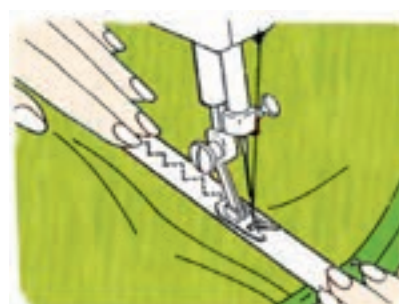

تصویر ۴-۴۲

◀ در این روش، اگر بالاتنه و دامن جدا باشد، آن را همانند روش دوخت کمر جدای بدون چین انجام دهید. در هر صورت باید زیپ لباس را وصل کنید. نوار کش و کمر لباس را به چند قسمت مساوی تقسیم نمایید و روی محل‌های تقسیم شده کش را به لباس سنجاق بزنید (تصویر ۴-۴۲).

تصویر ۴-۴۴

تصویر ۴-۴۳

▲ در پایان باید لبه‌ی اضافه‌ی کش را روی زیپ «تا» کرده با دست پس‌دوزی کنید (تصویر ۴-۴۴).

▲ ماشین دوخت را روی درجه‌ی زیگزاگ بگذارید و کش را بکشید. سپس نوار کش و کمر را با هم بدوزید (تصویر ۴-۴۳).

هدف کلی: دوخت شلوار

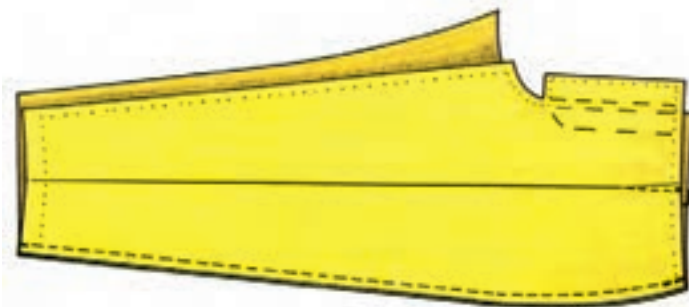

الگوی شلوار را روی راستای پارچه قرار دهید و دور تا دور الگو را با تعیین جادرز معین بچینید. پس از کوک شل و چیدن آن مراحل زیر را انجام دهید:

تصویر ۵-۱

◀ در صورتی که شلوار جیب یا پیلی نداشته باشد، ابتدا پنس‌های جلو و پشت را بدوزید. خط اتو شلوار را در جلو «تا» کرده و اتو کنید (تصویر ۵-۱).

تصویر ۵-۲

◀ درز پهلوها را کوک بزنید و بدوزید. درزها را باز نمایید و اتو بزنید (تصویر ۵-۲).

تصویر ۵-۳

◀ درز سرتاسری شلوار را از میچ تا میان پا بدوزید. این درزها را نیز باز کرده و اتو کنید (تصویر ۵-۳).

تصویر ۵-۴

◀ خط اتو شلوار را در پشت «تا» کرده و اتو کنید (تصویر ۵-۴).

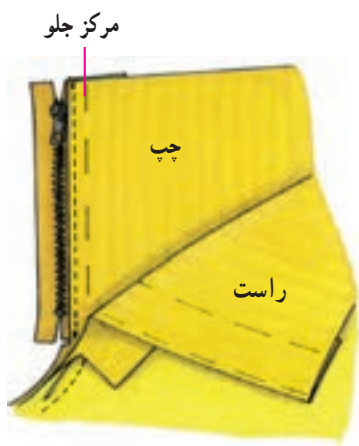
تصویر ۵-۶

▲ درز فاق را از قسمت پشت تا فاق جلو کوک بزنید. در صورتی که بخواهید کمر با فاق دوخته شود (مانند شکل) فقط فاق سمت جلو را بدوزید (تصویر ۵-۶).

تصویر ۵-۵

▲ یک طرف شلوار را به سمت روی پارچه برگردانید و داخل طرف دیگر شلوار نمایید. (دقت کنید طرف دوم باید به سمت پشت باشد.) (تصویر ۵-۵).

تصویر ۵-۸

▲ (بهتر است از زیپ دندانه ۳ یا ۵ استفاده نمایید.) از خط مرکزی جلو «۱ سانتی متر» به طرف داخل «تا» کنید. زیپ را به سمت چپ کوک بزنید و بدوزید (تصویر ۵-۸).

زیپ شلوار

تصویر ۵-۷

▲ سجاف زیپ را به طرف پشت برگردانید و کوک بزنید. درز قسمت فاق باید حدود «۱ سانتی متر» و عرض درز دیگر «۳ میلی متر» کمتر باشد (تصویر ۵-۷).

تصویر ۵-۱۰

تصویر ۵-۹

▲ از قسمت پشت، زیپ را به سجاف وصل کنید و بدوزید (تصویر ۵-۱۰).

▲ سمت راست را «تا» کنید. دقت نمایید که خط مرکزی جلو در هر دو طرف روی یک‌دیگر قرار گیرد. محل دوخت زیپ طرف راست از الگو به روی پارچه علامت‌گذاری شود (تصویر ۵-۹).

تصویر ۵-۱۲

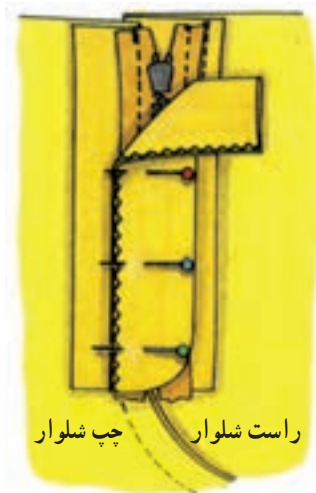

تصویر ۵-۱۱

▲ الگوی نقاب زیپ را روی راستای پارچه قرار دهید (به عرض ۴ سانتی‌متر و به طول جا زیپ) و بچینید. سپس نقاب را بدوزید (تصویر ۵-۱۲).

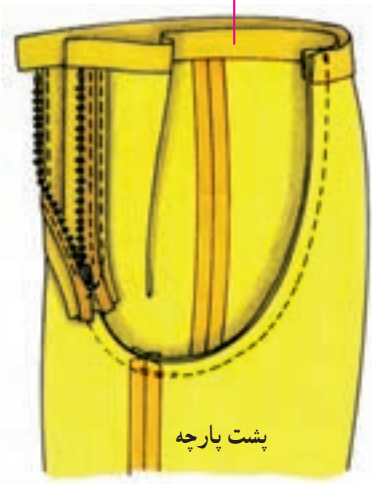
▲ روی خط علامت‌گذاری شده در روی الگوی شلوار، خط دوخت را به صورت یک خط منحنی بدوزید. انتهای منحنی دوخته شده را چند شلال افقی بدوزید تا زیپ محکم شود (تصویر ۵-۱۱).

◀ نقاب را به طرف روی پارچه برگردانید و لبه‌ی خارجی آن را پاکدوزی کنید. آن‌گاه به پشت جازیب و به درز سمت چپ سنجاق نموده و بدوزید (تصویر ۵-۱۳).

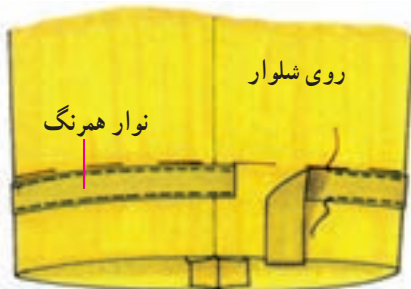
تصویر ۵-۱۳
کمر شلوار

◀ در صورتی که بخواهید کمر با درز فاق دوخته شود، قبلاً نوار کمری را به سمت راست و چپ کمر شلوار وصل کنید. آن‌گاه از مرکز کمر در پشت، فاق را به سمت جلو بدوزید (تصویر ۵-۱۴).

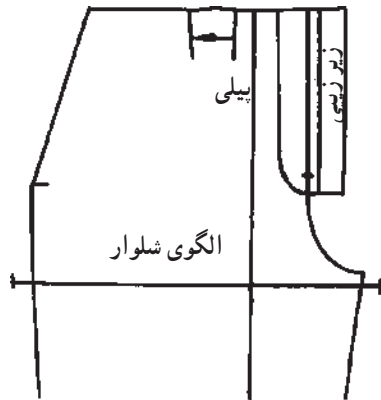
تصویر ۵-۱۴

◀ برای دوام بیش‌تر دمپای شلوار می‌توان از نواری هم‌رنگ پارچه شلوار به عرض «۱ سانتی‌متر» و طول دمپای شلوار تهیه کرد و از قسمت رو به سجاف شلوار دوخت (تصویر ۵-۱۵).

تصویر ۵-۱۵

آسترکشی شلوار

تصویر ۵-۱۶

معمولاً پارچه‌های فلانل یا فاستونی، به علت داشتن حرکت بدن در قسمت جلو، دچار فرسایش و تغییر فرم می‌شوند. به همین علت از کمر تا زانو شلوار را آسترکشی می‌کنند تا دوام پارچه بیش‌تر شود. برای آسترکشی، الگوی شلوار را آماده کنید (تصویر ۵-۱۶).

تصویر ۵-۱۷

آستری را از پارچه‌ای با استحکام و مقاومت نسبتاً خوب انتخاب کنید. برای برش آستری از الگوی کامل جلوی شلوار تا زانو (که قبلاً پیلی داده شده) استفاده نمایید (تصویر ۵-۱۷).

تصویر ۵-۱۸

سر زانوی آستر را پاکدوزی کرده و آستر را همراه تکه‌ی جلوی شلوار دوپل کنید. دور تا دور آستری را به قسمت جلو کوک بزنید. علامت‌های پیلی و موازنه، دوخت زیپ و درزها را روی آستری مشخص نمایید. (تمام مراحل گفته شده برای دوخت شلوار را انجام دهید.) (تصویر ۵-۱۸).